

Treća naučna konferencija

URBANA BEZBEDNOST I URBANI RAZVOJ

01.07.2024.

BEOGRAD

Treću naučnu konferenciju o urbanoj bezbednosti i urbanom razvoju u Republici Srbiji organizuju **Fakultet bezbednosti i Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu** s ciljem daljeg razvijanja akademske rasprave o kompleksnosti sve izraženijih bezbednosnih problema i izazova u urbanom prostoru. Na dnevnom redu, kao i prethodnih konferencija, naći će se teme koje na različite načine povezuju pitanja bezbednosti sa urbanim prostorom i njegovim razvojem, u nastojanju da se nađu najbolja rešenja za sve složenije bezbednosne i urbane izazove 21. veka.

Urbana bezbednost je višedimenzionalno i složeno pitanje koje uključuje različite društvene faktore kao što su: društvena integracija, otpornost društva, kao i svest zajednice i njeno osnaživanje. U tom kontekstu, gradovi služe kao ključni akteri u suočavanju sa stvarnom i percipiranom bezbednošću, kroz rešavanje ciljanih mera i primenu inovativnih rešenja protiv svih oblika kriminala, nasilja, rizika i pretnji koji dolaze iz prirode, ali i koji su uzrokovani tehnološkim procesima i neprimerenom upotrebom nove tehnologije.

Pitanje bezbednosti u urbanim sredinama podložno je stalnim promenama koje se dešavaju u gradovima i opštinama i važno je za one koji odlučuju gde će živeti, gde će se školovati i gde će raditi. Demografski trendovi stanovništva, aktivnosti u slobodno vreme, mobilnost i tehnološke inovacije su u stalnom kretanju, ali ovi faktori značajno oblikuju sigurnost i bezbednost različitih grupa stanovništva sa njihovim specifičnim potrebama. Sistematsko upravljanje rizicima igra suštinsku ulogu u postizanju visokog nivoa sigurnosti i bezbednosti u gradovima i zajednicama, a na taj način i obezbeđivanju dobrog kvaliteta života.

Koncept pametnog grada, kao izrazito pozitivan trend i sveobuhvatan pristup upravljanju i razvoju grada, podrazumeva korišćenje različitih vrsta elektronskih metoda za prikupljanje podataka, kao i IoT tehnologija. Pametne tehnologije se uvode u urbanu infrastrukturu, kako bi se pojednostavilo upravljanje internim urbanim procesima i osigurala udobnost i sigurnost za same građane. Upotreba pametnih tehnologija usmerena je na optimizaciju aspekata gradskog života, kao što su funkcionisanje transportnog sistema, hitnih službi, upravljanje parking površinama, ušteda korišćenih resursa, pojednostavljivanje sistema plaćanja komunalnih računa, unapređenje bezbednosti građana i mnoge druge. Urbana područja se stalno suočavaju sa izazovom obezbeđivanja efikasnih bezbednosnih mera, kako bi se osigurala bezbednost stanovnika, preduzeća i kritične infrastrukture. Poslednjih godina napredak u tehnologiji veštačke inteligencije i geolokacije izvršilo je revoluciju u sistemu urbanog nadzora, povećavajući njihovu efikasnost u otkrivanju i reagovanju na potencijalne bezbednosne pretnje. Sa sposobnošću da otkrije, reaguje i spreči potencijalne pretnje, ova tehnologija igra vitalnu ulogu u obezbeđivanju javne bezbednosti u digitalnom dobu. S tim u vezi, postoje i velika očekivanja od veštačke inteligencije u urbanom kontekstu, jer ona može da pruži brojna rešenja u različitim oblastima, od poboljšanog urbanog upravljanja i podrške donošenju odluka, do omogućavanja novih ili unapređenih usluga za građane i stvaranja novih ekonomskih mogućnosti. S druge strane, postoje i brojni rizici primene veštačke inteligencije u urbanom razvoju, kojima se može ugroziti socio-ekonomska i teritorijalna kohezija.

Takođe, planiranje i dizajn grada imaju svoju ulogu u jačanju društvenih odnosa među ljudima i njihovog osećaja sigurnosti i bezbednosti i smanjenju potencijalnih mogućnosti za kriminal ili druge devijantne pojave i fenomene. Primetno je da su neki gradovi i urbana područja bezbednija od drugih, da je kriminal negde skoncentrisaniji, a u nekima nije, jer u dizajn nekih područja lakše prodiru autsajderi ili ljudi sa margina, a postoje i negativni prostori (prostori koji obeshrabruju društvenu interakciju) koji podstiču kriminal i slabost prirodne kontrole. Prisutna su u velikoj meri i neplanska, nelegalna i neformalna naselja sa svim svojim specifičnostima i problemima koje nose.

Urbanisti i dizajneri suočavaju se sa velikim izazovima prilikom projektovanja novog grada ili urbanog područja, od kojih je najvažniji bezbednosni izazov, kako obezbediti bezbednost za urbana područja. Elementi koji su naročito važni za postizanje sigurnih i bezbednih gradova, svakako su: pametno upravljanje i upravljanje kao takvo, pravilno urbanističko planiranje i dizajn, prisustvo kompetentnih bezbednosnih snaga i obezbeđivanje tj. primena savremenih tehnologija. Ono što u literaturi najviše nedostaje, to su naučna znanja o faktorima planiranja i projektovanja u gradovima koji pružaju osećaj sigurnosti i bezbednosti, te u tom slučaju ovakve naučne konferencije treba da budu

prilika u kojoj će se rezultati pokrenutih istraživanja prikazati i podeliti upravo na takvim mestima i testirati njihova upotrebljivost i značaj.

Kao i ranijih godina, konferenciju podržava Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije.

(1) Urbanizacija bezbednosti (sekuritizacija i/ili militarizacija urbanih prostora)

- urbani militarizam i vojna doktrina i praksa;
- savremeni ratovi i nove vojne tehnologije za borbu u urbanoj sredini;
- različiti aspekti urbanog nasilja (urbana gerila, urbani terorizam, infrastrukturno nasilje);
- urbana bezbednost i zaštita kritične infrastrukture i vitalnih usluga u kriznim situacijama (npr. zaštita od infrastrukturnih akcidenata);
- migracije kao generatori promena u urbanim sredinama i njihov uticaj na bezbednost;
- koncepti bezbednosti javnih prostora i velikih događaja;
- urbane perspektive: ljudska/građanska bezbednost u gradovima;
- prevencija kriminaliteta kroz urbano projektovanje, planiranje i urbani dizajn;
- balansiranje bezbednosti i privlačnosti urbanističkog planiranja;
- provajderi i sekuritizujuć akteri urbane bezbednosti;
- građanske inicijative u funkciji urbane bezbednosti i sigurnosti.

(2) Digitalne tehnologije i urbana bezbednost

- veštačka inteligencija i urbana bezbednost;
- *urban Big data*;
- GIS i urbana platforma za podatke (*Urban Data Platform – UDP*);
- *Big data* za urbani dizajn i menadžment;
- sajber bezbednosne strategije za velike gradove;
- tehnološka integracija i digitalni bezbednosni ekosistem u gradovima;
- digitalna forenzika za pametni grad;
- upravljanje strimom visoke definicije (HDSM) i nadzor pametnih gradova;
- unapređenje javne bezbednosti: bezbednosne mere za gradove zasnovane na geolokaciji;
- upotreba tehnologije za sprečavanje zagađenja vazduha u gradovima;
- komunikacija, bezbednost i zaštita privatnosti uz podršku veštačke inteligencije u pametnim gradovima;
- veštačka inteligencija i javna bezbednost u pametnim gradovima;
- rizici i doprinosi veštačke inteligencije pri dizajniranju pametnih gradova;
- strategije za upravljanje veštačkom inteligencijom u pametnim gradovima.

(3) Globalizacija, urbani razvoj i transformacija gradova

- politike urbanizacije u funkciji urbane bezbednosti;
- urbana obnova u funkciji bezbednosti;
- bezbednosni izazovi pametnih i održivih gradova;
- bezbednost i privatnost – okviri za pametne gradove;
- bezbednosni aspekti u strateškom i urbanističkom planiranju;
- rezilijentnost i urbanističko planiranje;
- rezilijentnost gradova i odgovor na terorizam i katastrofe;
- ekološka bezbednost i urbani razvoj (industrijska ekologija gradova, problemi otpada, novi vidovi zagađenja);
- urbano siromaštvo i održivi urbani razvoj;
- razvoj ruralnih naselja;
- razvoj malih i srednjih gradova u funkciji ravnomernog teritorijalnog razvoja;
- bezbednost u otvorenim javnim gradskim prostorima;
- urbani dizajn u funkciji urbane bezbednosti i njegov uticaj na društveno i individualno ponašanje;
- uticaj i međusobna povezanost bezbednosnih, socio-psiholoških i tehničkih elemenata urbane bezbednosti i urbanog razvoja – integrisani pristup izazovu;
- uticaj „preduzetničkog urbanizma“ na urbano projektovanje, planiranje i bezbednost i sigurnost u gradovima;
- projektovanje javnih objekata sa aspekta bezbednosti;
- projektovanje stambenih objekata sa aspekta bezbednosti.

Organizacioni odbor:

- Svetlana Stanarević, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Aleksandra Đukić, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB.

Programski i naučni odbor:

- Vladimir N. Cvetković, redovni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Slađana Đurić, redovna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Slobodan Milutinović, redovni profesor, Fakultet zaštite na radu, Univerzitet u Nišu;
- Zoran Keković, redovni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Svetlana Stanarević, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Vanja Rokvić, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Aleksandra Ilić, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Milan Lipovac, vanredni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Danijela Spasić, vanredna profesorka, Kriminalističko-policijski univerzitet, Beograd;

- Vesela Radović, naučni savetnik, Institut za multidisciplinarna istraživanja, UB;
- Danijela Miljković, naučni savetnik, Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, UB;
- Nataša Picler Milanović, viši naučni saradnik, Univerzitet u Ljubljani;
- Mina Petrović, redovna profesorka, Odeljenje za sociologiju, Filozofski fakultet, UB;
- Aleksandra Đukić, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Eva Vaništa Lazarević, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Aleksandra Stupar, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Marija Maruna, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Vladimir Lojanica, redovni profesor, Arhitektonski fakultet, UB;
- Ana Nikezić, vanredna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Milena Vukmirović, vanredna profesorka, Šumarski fakultet UB;
- Dejan Filipović, redovni profesor, Geografski fakultet – Odsek za prostorno planiranje, UB;
- Velimir Šećerov, redovni profesor, Geografski fakultet – Odsek za prostorno planiranje, UB;
- Jugoslav Joković, docent, Elektronski fakultet, Univerzitet u Nišu;
- Jelena Marić, docentkinja, Arhitektonski fakultet UB;
- Danijela Milovanović Rodić, docentkinja, Arhitektonski fakultet, UB;
- Slađana Lazarevic, vanredna profesorka, Fakultet za arhitekturu i dizajn – Odeljenje za arhitekturu i planiranje, Norveški univerzitet nauke i tehnologije.

Tehnički sekretari:

- Dr Jelena Marić – koordinatorka, Arhitektonski fakultet
- Emilija Jović, Arhitektonski fakultet
- Jana Marković, Fakultet bezbednosti
- Vanja Matović, Fakultet bezbednosti

Važni datumi – krajnji rokovi:

- 20. april 2024. Prijava teme sa predajom apstrakta
- 25. april 2024. Obaveštenje o prihvatanju apstrakta
- 20-28 jun 2024. Registracija učesnika
- 01. jul 2024. Predaja prve verzije rada
- 01. jul 2024. Datum održavanja konferencije
- 01. avgust 2024. Predaja konačne verzije rada (nakon recenzije)

Mesto održavanja skupa:

- Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu
Adresa: Bulevar kralja Aleksandra 73/2, 11000 Beograd, Republika Srbija

Zvanični jezik konferencije:

- Tekst, prezentacija i izlaganje rada su na srpskom jeziku.

Kotizacija:

- Učešće na konferenciji je **bez kotizacije**.

Apstrakt:

- Dužina: 250–300 reči;
- Jezik: naslov rada i apstrakt na **srpskom** i na **engleskom** jeziku;
- Tehnički uslovi: Times New Roman; 11 pt, single-spaced;
- Ključne reči: 3 do 5.

Tekst za zbornik:

- Dužina: 6 ili 8 strana sa referencama, odnosno, do 25.000 karaktera (*without spaces*);
- Jezik: na srpskom jeziku;
- Tehnički uslovi: Times New Roman, 11 pt, 1.5 spacing, justified, sa sledećim marginama: Top 2.5 cm; Bottom 2.5 cm; Left 3 cm; Right 3 cm;
- Literatura: svi izvori treba da se navedu abecednim redosledom; APA stil citiranja.

Radovi će biti objavljeni u:

- Knjizi apstrakata sa konferencije sa odgovarajućim ISBN brojem, i
- Zborniku radova sa konferencije sa odgovarajućim ISBN i DOI brojem.

Svi dostavljeni radovi će proći proces **dvostruke recenzije**.

Zbornik i radove sa prethodne konferencije moguće je pronaći na sledećim internet stranicama:

- <https://fb.bg.ac.rs/download/Biblioteka/PosebnaIzdanja/UBUR22-ZbornikRadova.pdf>
- <https://www.arh.bg.ac.rs/2022/07/04/izvestaj-sa-druge-naucne-konferencije-urbana-bezbednost-i-urbani-razvoj-ubur-2022/>

Kontakt:

- Informacije i podnošenje apstrakata i radova: ubur@fb.bg.ac.rs